

Άρειος Πάγος 900/1987, Τμ. Β'

Πηγή: Ε.Ε.Δ. 47/88 σελ. 515

Περίληψη: Αντιφατικές αιτιολογίες. Δεν υφίσταται λόγος αναιρέσεως όταν αντιφάσκουν μεταξύ τους η κύρια και η επικουρική αιτιολογία. - Εργατικό ατύχημα. - Αίτημα για αποζημίωση, για χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης και για έξοδα νοσηλείας κατά το κοινό δίκαιο και επικουρικά κατά τις διατάξεις του ν. 551/1915. - Δεν περιέρχεται σε υπερημερία ο δανειστής εάν δεν έχει προσφερθεί προσηκόντως η παροχή και συνεπώς δεν είναι έγκυρη η δημόσια παρακατάθεση ώστε να ευσταθήσει η προβολή της ένστασης εξόφλησης.

Κυριότερες διατάξεις: Κ.Πολ.Δ. αριθ. 19, Νόμος 551/1915.

Απόφαση Δικαστηρίου

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. ΒΑΣ. ΛΙΝΑΡΔΟΣ

Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. ΙΩΑΝ. ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

Δικηγόροι οι κ.κ. Π. Καμπάνης, Μ. Κουντούρης

Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 559 αριθ. 19 Κ.Πολ.Δ., αναιρείται η απόφαση του δικαστηρίου της ουσίας για έλλειψη νόμιμης βάσης, όταν έχει αντιφατικές αιτιολογίες, γιατί στην περίπτωση αυτή, λόγω της αντίφασης των αιτιολογιών, δεν προκύπτει ποία πραγματικά περιστατικά δέχθηκε το δικαστήριο της ουσίας για να στηρίξει το διατακτικό της προσβαλλόμενης αποφάσεώς του και συνεπώς δεν μπορεί να κριθεί αν ορθά εφαρμόσθηκε ο νόμος. Αν όμως στην προσβαλλόμενη απόφαση υπάρχουν κύρια και επικουρική αιτιολογία και αντιφάσκουν μεταξύ τους, δεν δημιουργείται ο παραπάνω λόγος αναιρέσεως, κατά την έννοια της πιο πάνω διατάξεως, γιατί το διατακτικό στηρίζεται όχι και στις δύο αυτές αιτιολογίες, συγχρόνως, αλλά μόνο στη μία απ' αυτές, δηλαδή προεχόντως στην κύρια αιτιολογία και επιβοηθητικώς στην επικουρική.

Όπως δέχτηκε το Εφετείο με την προσβαλλόμενη απόφασή του, ο αναιρεσίβλητος ενάγων, με την ένδικη αγωγή του, που κοινοποίησε στις 12.7.1983 στις αναιρεσείουσες εναγόμενες εταιρείες, ζητούσε κατά το κύριο αίτημα δραχμές 4.976.912 ως αποζημίωση κατά το κοινό αστικό δίκαιο για την ανικανότητά του προς εργασία από εργατικό ατύχημα που υπέστη, δραχμές 1.000.000 για χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης, δραχμές 700.000 για έξοδα νοσηλείας και επικουρικής για την περίπτωση που δεν θα γινόταν δεκτό το αίτημα για αποζημίωσή του κατά το κοινό αστικό δίκαιο ζητούσε την ειδική αποζημίωση του ν. 551/1915. Η εκκληθείσα πρωτόδικη απόφαση απέρριψε ως αβάσιμα κατ' ουσία τα αιτήματα για αποζημίωση κατά το κοινό αστικό δίκαιο και έξοδα νοσηλείας και επιδίκασε στον αναιρεσίβλητο ολόκληρο το ποσό των δραχμών 1.586.444, που ζήτησε με το επικουρικό αίτημα της αγωγής για ειδική αποζημίωση του ν. 551/1915, λόγω μερικής ανικανότητάς του προς εργασία, και το ποσό των δραχμών 500.000 για χρηματική ικανοποίηση λόγω της ηθικής του βλάβης. Οι αναιρεσείουσες με την από 30.8.1977 εξώδικη δήλωσή τους, που κοινοποίησαν στον αναιρεσίβλητο στις 6.9.1983, γνωστοποίησαν, σ' αυτόν, ότι, λόγω της αρνήσεώς του να εισπράξει την προσφερθείσα αποζημίωση του ν. 551/1915 και τους μισθούς ασθένειας 4 μηνών παρακατέθεσαν στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων για λογαριασμό του δραχμές 1.581.629, που απέμεναν ως υπόλοιπο της οφειλής των προς τον αναιρεσίβλητο, μετά την αφαίρεση των προκαταβληθέντων σαυτών τμηματικά 375.000 δραχμών. Παρά τον ισχυρισμό όμως των αναιρεσειουσών για προσφορά του παραπάνω χρηματικού ποσού προς τον αναιρεσίβλητο, δεν απεδείχθη, κατά τα δεκτά γενόμενα από το Εφετείο, αν και τότε οι αναιρεσείουσες πρόσφεραν στον αναιρεσίβλητο το πιο πάνω ποσό. Αλλά κυρίως και ανεξάρτητα απ' αυτό δεν του πρόσφεραν ολόκληρη την οφειλόμενη παροχή, δηλαδή και το ποσό της χρηματικής ικανοποίησης για την ηθική βλάβη. Και τελικά δέχτηκε το Εφετείο ότι δικαιολογημένα απέκρουσε την παροχή ο αναιρεσίβλητος και δεν είχε περιέλθει σε υπερημερία δανειστή, ώστε να δικαιούνται οι οφειλέτριες αναιρεσείουσες να προβούν έγκυρα σε δημόσια κατάθεση και έκρινε, με επικύρωση της πρωτόδικης απόφασης ότι δεν μπορεί να θεωρηθεί εξοφλημένη η απαίτηση του αναιρεσίβλητου κατά το ποσόν που παρακατατέθηκε, δεν το αφείρεσε από το επιδικαστέο σ' αυτόν ποσό και απέρριψε την σχετική ένσταση εξοφλήσεως των αναιρεσειουσών. Έτσι το Εφετείο στήριξε την απόρριψη της παραπάνω ενστάσεως σε δύο επάλληλες αιτιολογίες και κάθε μία από αυτές στηρίζει αυτοτελώς την απορριπτική αυτή κρίση του. Κατά τα σαφώς δε προκύπτοντα από την προσβαλλόμενη απόφαση, η δεύτερη από τις πιο πάνω αιτιολογίες είναι κυρία και η πρώτη επικουρική και συνεπώς πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως του δικογράφου των προσθέτων, που αποδίδει στην προσβαλλόμενη απόφαση έλλειψη νόμιμης βάσης, λόγω αντιφατικών αιτιολογιών.

Ο τρίτος λόγος αναιρέσεως του δικογράφου των προσθέτων αποδίδει στην πραγματικότητα στην προσβαλλόμενη απόφαση εσφαλμένη εκτίμηση του αληθούς περιεχομένου του εγγράφου που

αναφέρεται σ' αυτόν και όχι παραμόρφωσή του. Επομένως ο λόγος αυτός πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτος.

Τέλος, αφού δεν πλήττεται αποτελεσματικά η αιτιολογία της προσβαλλόμενης αποφάσεως, κατά την οποία δεν περιήλθε σε υπερημερία δανειστή ο αναιρεσίβλητος, γιατί οι αναιρεσείουσες δεν πρόσφεραν καθόλου σ' αυτόν το οφειλόμενο χρηματικό ποσό πριν από τη δημόσια κατάθεσή του, πρέπει να απορριφθούν ως αλυσιτελείς ο μοναδικός λόγος αναιρέσεως του κυρίου δικογράφου και ο πρώτος λόγος του δικογράφου των προσθέτων, που πλήττουν την προαναφερθείσα άλλη αιτιολογία, κατά την οποία δεν έγινε προσφορά και του ποσού της χρηματικής ικανοποίησεως, για την ηθική βλάβη του αναιρεσίβλητου, ώστε η προσφορά της οφειλόμενης χρηματικής παροχής να είναι η προσήκουσα και να έχει ως συνέπεια την περιέλευση του αναιρεσίβλητου σε υπερημερία δανειστή, προϋπόθεση απαραίτητη για να μπορεί να γίνει δημόσια κατάθεση με αποσβεστικό της οφειλής αποτέλεσμα. (Επικυρώνει την 1146/1984 Εφετείο Πειραιώς).